

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	10727 - Funció Directiva
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	10727 - Funció Directiva
Crèdits	0,6 de presencials (15 hores) 1,9 de no presencials (47,5 hores) 2,5 de totals (62,5 hores).
Grup	Grup 1, 2S (Campus Extens)
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Antoni Bauzá Sampol antoni.bauza@uib.es						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria

Contextualització

L'assignatura 'Funció Directiva' juntament amb la de 'Funció Pedagògica' constitueixen el mòdul 'Direcció d'equips en l'àmbit educatiu', el qual forma part de l'itinerari 'Direcció de centres educatius i formació de formadors'.

És ja una convicció general que l'exercici de la funció directiva necessita una formació específica, i que els models de funció directiva escolar han d'apuntar vers algun tipus de professionalització. És per això que aquesta matèria desenvolupa en la formació inicial dels docents que han de desenvolupar tasques directives en el món escolar. Possibilita la formació específica en gestió i direcció de centres educatius i permet fonamentar, científicament i professionalment, la dedicació dels docents a aquestes funcions, a més de desenvolupar les estrictament docents i educadores.

Requisits

L'assignatura no té requisits essencials ni recomanables.

Competències

Específiques

- * Capacitat per a exercir com a membre d'un Equip Directiu les funcions de Director, Cap d'Estudis o Secretari, establertes a la normativa vigent. (31).
- * Identificar contextos d'intervenció psicosocial i educativa en la gestió dels recursos humans, la formació i la direcció d'equips de treball (a9).

Guia docent

- * Manejar adequadament els principals canals d'informació en relació amb la gestió dels recursos humans, formació i direcció d'equips de treball (a10).

Genèriques

- * Capacitat d'aplicar els coneixements adquirits a la resolució de problemes, tant els habituals com aquells que vagin sorgint com fruit dels canvis interns o de l'entorn, en els centres educatius i en les institucions formatives en general (33).
- * Capacitat d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació habitualment incompleta o limitada, reflexionant sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis (34).
- * Capacitat de comunicar les conclusions (i els coneixements i raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats (35).
- * Capacitat de prosseguir l'aprenentatge de manera autònoma (36).

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

Tema 1. La funció directiva

- * Conceptes bàsics: organització, direcció, gestió, administració...
- * El centre educatiu com a organització.
- * El model directiu del nostre sistema educatiu: de la LODE a la LOMQE.
- * L'accés a la direcció escolar.
- * La participació de la comunitat educativa.
- * Cap a la professionalització de la direcció escolar.

Tema 2. L'exercici de la direcció.

- * La direcció com una feina d'equip: L'Equip directiu.
- * Funcions i tasques assignades als equips directius.
- * Àmbits d'actuació i competències dels directius escolars : pedagògic, organitzatiu, administració i gestió de recursos, relacions humanes, canvi i millora de la institució...
- * Dimensions bàsiques(tècnica, relacional i personal) de l'exercici de la funció directiva.

Tema 3. Estils de direcció i lideratge.

- * Definició. Teories i evolució.
- * Components essencials i condicionants personals
- * Liderar el projecte pedagògic: gestió de l'ensenyament i l'aprenentatge
- * Lideratge organitzatiu.
- * Lideratge de l'entorn i de la comunitat educativa.
- * Perfils i estils directius

Tema 4. L'avaluació institucional i el Projecte de Direcció com a eina de millora de la institució.

- * Sentit del Projecte de direcció. El Projecte com a pla i com a acció
- * Trets distintius del Projecte de Direcció. Parts de què consta. Projecte de direcció d'un CEIP i d'un IES
- * Dinamització i desenvolupament dels projectes
- * El procés de millora

Metodologia docent

De caràcter fonamentalment inductiu i participatiu, combinarà l'anàlisi de casos, la reflexió i el debat, la perspectiva d'aplicació i l'aprofundiment en la connexió teoria-pràctica. La perspectiva de la professionalització en la funció directiva escolar i la formació pràctica en gestió escolar constituirà l'eix metodològic fonamental. Es basarà en situacions d'aprenentatge pròpies del treball individual, treball en grup, classe i tutoria (presencial i electrònica), i es fomentarà la recerca documental a Internet.

Amb el propòsit d'afavorir l'autonomia i el treball personal de l'alumne, l'assignatura forma part del projecte Campus Extens, dedicat a l'ensenyament flexible i a distància, el qual incorpora l'ús de la telemàtica a l'ensenyament universitari. Així, mitjançant la plataforma de teleeducació Moodle l'alumnat tindrà a la seva disposició un calendari amb notícies d'interès, documents electrònics i enllaços a Internet, propostes de pràctiques de treball autònom tant individuals com de grup.

A més de les classes i tutories es realitzaran sessions d'anàlisi de documents i pràctiques relacionades amb la direcció i gestió de centres. Els principis metodològics bàsics seran els següents:

- la construcció col·lectiva del saber
- la corresponsabilització com a recurs de formació
- la importància de la introspecció, anàlisi i divulgació de les pròpies experiències
- la validesa de l'estudi en profunditat d'un cas o biografia professional
- la validesa de l'anàlisi de la realitat en el procés global d'interacció teoria-pràctica.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes magistrals amb participació de l'alumnat	Grup gran (G)	La finalitat d'aquestes sessions és posar a l'abast de l'alumnat els fonaments teòrics i la seva aplicació pràctica mitjançant l'exposició per part del professor dels continguts de l'assignatura. Es fomentarà la intervenció de l'alumnat en aquestes classes on es presentaran els continguts teòrics mitjançant la discussió en gran i mitjà grup, la realització d'activitats pràctiques relacionades amb els continguts presentats i la posada en comú dels diferents punts de vista a partir de les explicacions del professor i del material complementari que s'aporti.	9
Classes pràctiques	Pràctiques presencials	Grup gran (G)	En el marc de les classes pràctiques l'alumnat, de forma individual i organitzat en petits grups, realitzarà diversos treballs pràctics a partir dels continguts treballats a la part teòrica de l'assignatura. Aquests treballs seran exposats en una sessió de classe pels integrants de cada grup a la resta d'alumnat de l'assignatura.	6

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Lectures complementàries	Lectures complementàries d'acord amb el temari de l'assignatura. Les lectures són imprescindibles per a poder realitzar amb èxit els treballs individuals i en grup.	22.5
Estudi i treball autònom individual	Realització d'un treball individual	L'alumnat, de forma individual, haurà de realitzar un treball a partir de les orientacions que es facilitaran a l'inici de l'assignatura. Per a la realització del treball s'hauran de posar en pràctica les competències pròpies d'aquesta matèria. Els alumnes també hauran de realitzar una presentació amb PowerPoint o un pòster que incorpori una síntesi i les conclusions d'aquesta recerca o treball de camp.	25

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

- Per a poder avaluar positivament l'assignatura, caldrà que l'alumne aprovi de forma independent cadascuna de les parts, és a dir: (a) Assistència a les sessions teòriques i pràctiques (cal haver assistit a un 70% de les sessions) i (b) Treball individual.
- Totes les activitats obligatòries tenen una data límit de lliurament que s'especificarà en el "Cronograma" i en el "Calendari" de l'aula virtual. En qualsevol cas l'alumnat no podrà aprovar l'assignatura sense haver lliurat i aprovat el Treball individual.
- El plagi d'alguna part o de la totalitat d'un treball o copiar a un examen és motiu de desqualificació; l'estudiant haurà de repetir el treball o l'examen havent d'esperar a la següent convocatòria per a la seva presentació.

Classes magistrals amb participació de l'alumnat

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	La finalitat d'aquestes sessions és posar a l'abast de l'alumnat els fonaments teòrics i la seva aplicació pràctica mitjançant l'exposició per part del professor dels continguts de l'assignatura. Es fomentarà la intervenció de l'alumnat en aquestes classes on es presentaran els continguts teòrics mitjançant la discussió en gran i mitjà grup, la realització d'activitats pràctiques relacionades amb els continguts presentats i la posada en comú dels diferents punts de vista a partir de les explicacions del professor i del material complementari que s'aporti.
Criteris d'avaluació	Es valorarà l'assistència (es obliga a l'assistència a un mínim d'un 70% de les sessions) i la participació en les classes.

Percentatge de la qualificació final: 15%

Pràctiques presencials

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Tècniques d'observació (recuperable)
Descripció	En el marc de les classes pràctiques l'alumnat, de forma individual i organitzat en petits grups, realitzarà diversos treballs pràctics a partir dels continguts treballats a la part teòrica de l'assignatura. Aquests treballs seràn exposats en una sessió de classe pels integrants de cada grup a la resta d'alumnat de l'assignatura.
Criteris d'avaluació	S'avaluarà el grau de coneixements adquirits per l'alumnat amb el seu treball autònom i en grup a l'hora de preparar i estructurar els continguts de l'assignatura a través dels treballs realitzats.

Percentatge de la qualificació final: 35%

Realització d'un treball individual

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	L'alumnat, de forma individual, haurà de realitzar un treball a partir de les orientacions que es facilitaran a l'inici de l'assignatura. Per a la realització del treball s'hauran de posar en pràctica les competències pròpies d'aquesta matèria. Els alumnes també hauran de realitzar una presentació amb PowerPoint o un pòster que incorpori una síntesi i les conclusions d'aquesta recerca o treball de camp.
Criteris d'avaluació	S'avaluarà el grau de coneixements adquirits per l'alumnat amb el seu treball autònom a l'hora de preparar, estructurar i presentar els continguts de l'assignatura a través del treball realitzat.

Percentatge de la qualificació final: 50%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Els estudiants disposaran de materials i recursos per al seguiment de l'assignatura, els quals estaran disponibles a l'aula virtual de l'assignatura. Aquests materials es consideraran bibliografia bàsica.

Bibliografia bàsica

AAVV (2007). Monográfico: la participación y la dirección de los centros escolares. *Participación educativa n° 5- Revista del Consejo Escolar del Estado* (Junio 2007). Madrid-Disponible a: <http://www.educacion.gob.es/revista-cee/pdf/revista-5.pdf>

ANTÚNEZ, S. (2000). *La acción directiva en las instituciones escolares*. Barcelona: ICE-Horsori

ÁLVAREZ, M. (2010). *Liderazgo compartido: buenas prácticas de dirección escolar*. Madrid: Wolters Kluwer Educación

ARIAS, A. R. Y CANTÓN MAYO, I. (2006). *El liderazgo y la dirección de centros educativos*. Mataró: Davinci Continental.

CAMPO, A. (2010). *Herramientas para directivos escolares*. Madrid: Wolters Kluwer Educación.

LÓPEZ, J. (2010). *Dirección de centros educativos*. Madrid: Editorial Síntesis, S.A.

MONTERO ALCAIDE, A (2007). *Proyecto de dirección y ejercicio directivo*. Madrid: Wolters Kluwer Educación.

TEIXIDÓ (coord.) y otros (2000). *El proyecto de dirección*. Barcelona: Edicions del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya. Col·lecció Eines de Gestió, 7

VERA, J.M., MORA, V., LAPEÑA, A. (2006). Dirección y Gestión de Centros Docentes. Barcelona: Graó.

Bibliografia complementària

ACOSTA VERA, J. M. (2008). *Dirigir. Liderar, motivar, comunicar, delegar, dirigir reuniones*. Madrid: ESIC.

BATANAZ, L. (2005). El acceso a la dirección escolar: problemas y propuestas. *Revista Española de Pedagogía*, núm 232, pp. 443-471.

CANTÓN MAYO, I. Y ARIAS GAGO, A. R. (2008). “La dirección y el liderazgo: aceptación, conflicto y calidad”, en *Revista de Educación* (345), pp. 229-254.

FERNÁNDEZ, M J., ÁLVAREZ, M., HERRERO, E. (2002). *La dirección escolar ante los retos del siglo XXI*. Madrid: Ed. Síntesis

OLIVER, J. (Coord.) (1997). *Gestió i Direcció de centres escolars*. Palma de Mallorca. Ediciones UIB.

MONTERO ALCAIDE, A. (2011). *Selección y evaluación de directores de centros educativos*. Madrid: Wolters Kluwer Educación.

BAZARRA, L., CASANOVA, O., GARCÍA UGARTE, J. (2005). *Ser profesor y dirigir profesores en tiempos de cambio*. Madrid: Narcea.

TEIXIDÓ SABALLS, J. Y BOFILL DEU, J. (2007). “Aires nuevos en la dirección”, en *Organización y Gestión Educativa* (1), pp. 9-12.

Altres recursos

- Organización y Gestión Educativa. Revista del Fórum Europeo de Administradores de la Educación. Wolters Kluwer

- Normativa básica: http://weib.caib.es/Normativa/educacio/index_general_.htm- <http://die.caib.es/normativa/>

- Pàgina web del GROC- Grup de recerca en organització de centres <http://www.joanteixido.org/esp/queesgroc.php>

